

NETCOM

NETworking the Covenant Of Mayors

Medzinárodný projekt **NET-CoM**

sieťová spolupráca
zameraná na podporu
Dohovoru primátorov a starostov

Project coordinated by

Prečo vznikol program **Inteligentnej energie a OZE**

Kontext:

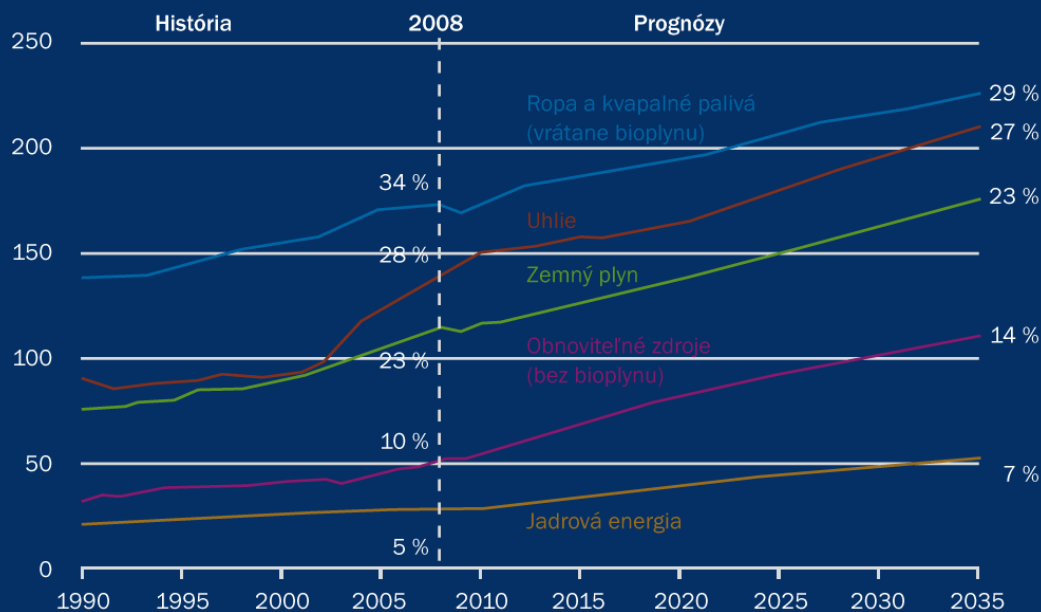
Neriadené verejné a rizikové súkromné finančné operácie
= ekonomický rast = rast spotreby = rast spotreby energie =
vyššie čerpanie – vyčerpanie? neobnoviteľných fosílnych zdrojov
= klimatická zmena = dôsledky a potreba odstraňovania
dôsledkov a realizácia adaptačných opatrení = zvýšenie potreby
finančných zdrojov = finančná, hospodárska, sociálna,
energetická a environmentálna kríza,...

**Bez riešenia spotreby energie nie je možné riešiť finančné,
hospodárske, sociálne a environmentálne problémy.**

Vývoj a prognózy svetovej spotreby energie

Svetová spotreba energie
 podľa palív (10¹⁵ Btu*)

Podiel z celkovej svetovej
 spotreby energie (%)

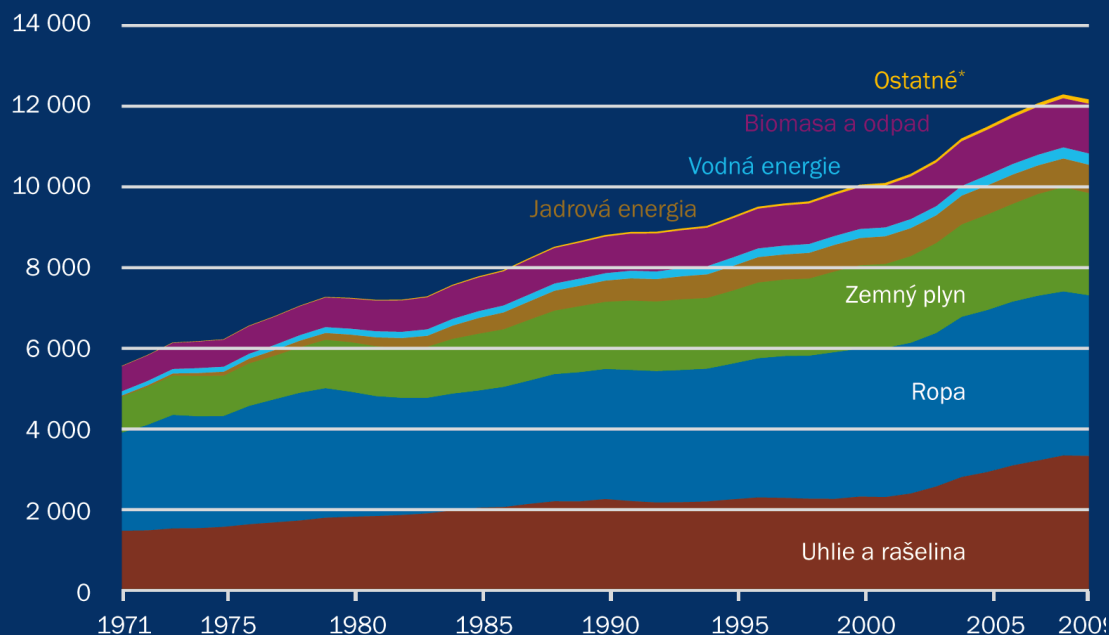

* Britská jednotka energie (1 Btu = 1 055 J)

Zdroj: International Energy Agency, 2011

Vývoj celkovej dodávky primárnej energie na svete podľa druhu palív

Milióny ton ropného ekvivalentu
(1 Mtoe = 41,868 PJ)

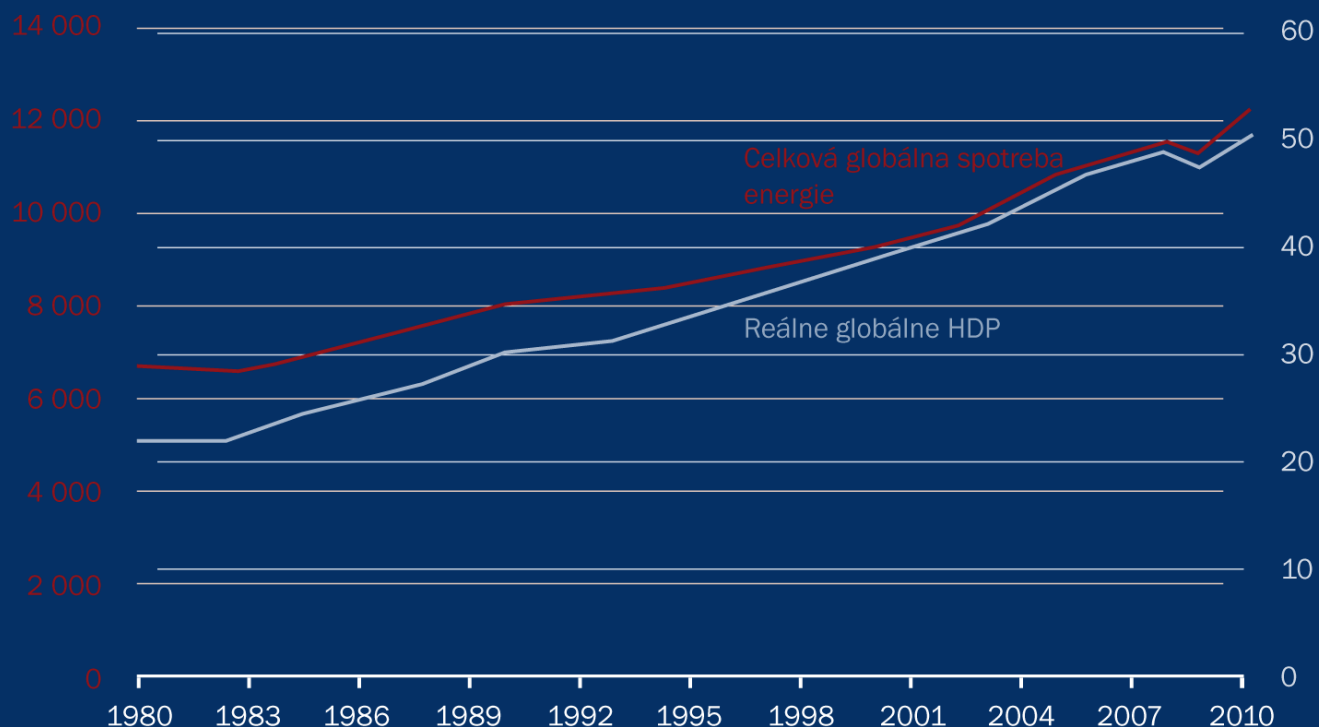
* Energia zo slnka, vetra, tepelných čerpadiel, biopalív a geotermálna energia.

Zdroj: NASA, NOAA a Gail Tveberg, 2011

Globálna spotreba energie a reálne HDP

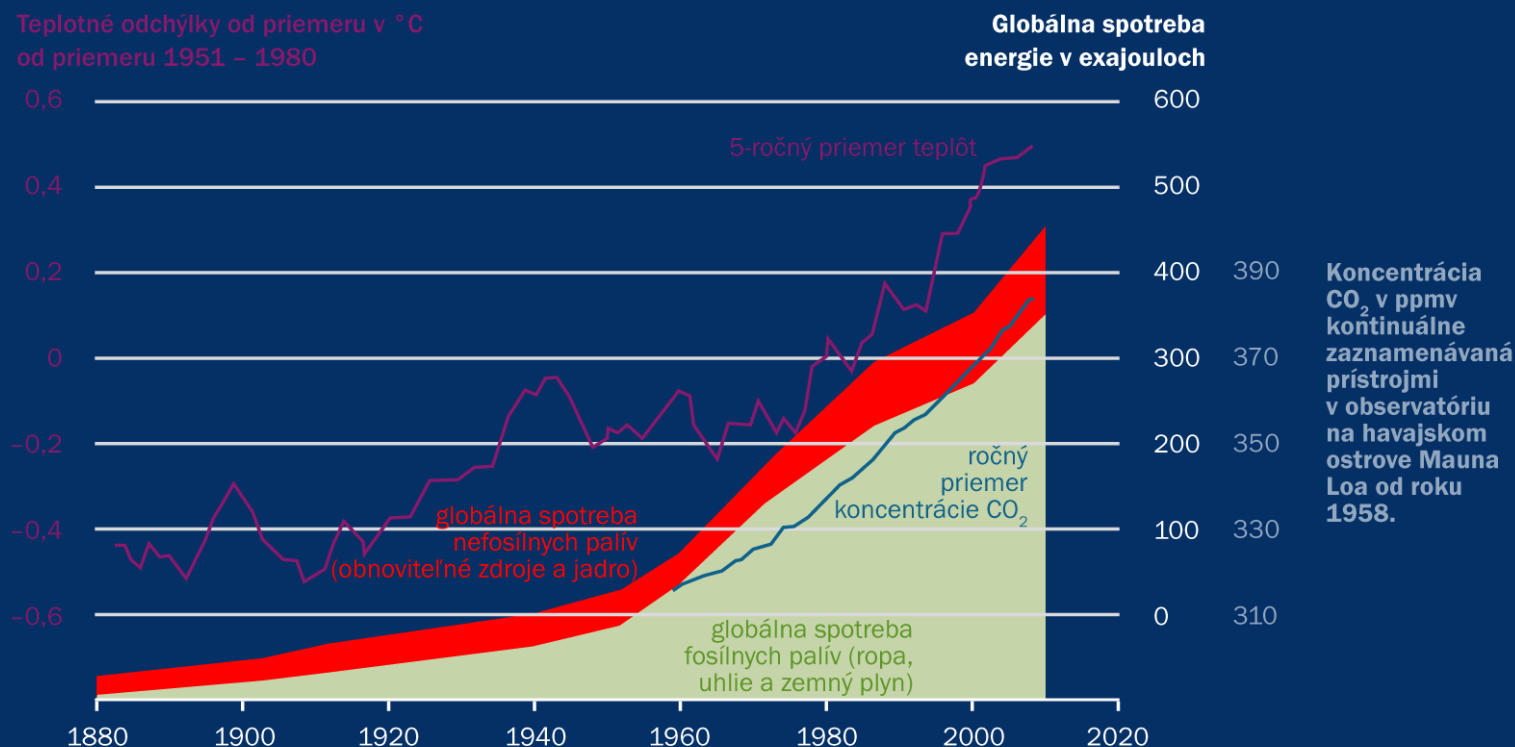
Milióny ton ropného ekvivalentu
(1 Mtoe = 41,868 PJ)

Trilióny US dolárov
(2005)

Zdroj: BP a USDA Economic Research Institute, 2011

Priemerná ročná globálna teplota povrchu Zeme, koncentrácia CO₂ v atmosfére a globálna spotreba energie

Zdroj: NASA, NOAA a Gail Tveberg, 2011

Intelligentné riešenie

- Zníženie závislosti na materiálnej spotrebe
- Úspory energie – energetická efektívnosť
- Náhrada fosílnych zdrojov obnoviteľnými
  - Decentralizácia výroby energie
  - Environmentálne šetrný prístup
  - Energetická autonómia regiónov

Priemet do programu

Dohovor primátorov a starostov

je významnou iniciatívou európskych samospráv a Európskej komisie zameranej na napĺňanie cieľov EÚ prostredníctvom realizácie cieľov programu

3 x 20 do roku 2020

- o 20% - zvýšenie energetickej efektívnosti a úspory energie
- o 20% - zvýšenie využitia obnoviteľných zdrojov energie
- o 20% - zníženie emisií skleníkových plynov, najmä CO₂

v synergii so znižovaním havarijných rizík a adaptáciou na zmeny klímy a v súlade s programom ekonomickej efektívnosti, potravinovej bezpečnosti a ochrany a obnovy krajiny a zelenej a modrej – ekologickej obnovy miest

**PROJEKT NET-COM –
Národná platforma
Dohovoru primátorov a starostov
Banská Bystrica 2012**

NETCOM
NETworking the Covenant Of Mayors

Priemet do výzvy

**primátorov 30 európskych krajín pre Rio + 20
Posolstvo výročnej konferencie Energy-Cities
Guimaraes, Portugalsko
8.-11. mája 2012**

a výzvy

**20 európskych primátorov, signatárov
Dohovoru z 20 európskych krajín pre svojich
kolegov aktívne prezentovať a naplňovať ciele
Dohovoru primátorov a starostov na národnej
i európskej úrovni**

PROJEKT NET-COM –
Národná platforma
Dohovoru primátorov a starostov
Banská Bystrica 2012

NETCOM
NETworking the Covenant Of Mayors

Spoločné stretnutie všetkých členov Národnej platformy

Počet signatárov „Dohovoru primátorov a starostov“

prekročil číslo 4 000 miest

Tato iniciatíva je úspešná aj vďaka zosilňujúcej spolupráci v rámci celoeurópskych sieti – výlučne zameraná na mestá a regióny Európy Energy – Cities, Climate Alliance, Smart Cities

Projekt NET-COM (NETworking the Covenant of Mayors) je zameraný na posilnenie miestnych orgánov v súvislosti s realizáciou ich súčasných alebo budúcich záväzkov v rámci „Dohovoru“

NET-COM priamo podporuje ciele EÚ v oblasti udržateľnej energetiky a v boji proti zmenám klímy (klimatický balíček)

**PROJEKT NET-COM –
Národná platforma
Dohovoru primátorov a starostov
Banská Bystrica 2012**

NETCOM
NETworking the Covenant Of Mayors

Vedúci partner projektu je celoeurópska asociácia **Energy-Cities**

Projekt je financovaný v rámci programu Inteligentná Energia pre Európu – **Intelligent Energy Europe**

Na projekte sa zúčastňuje **12. partnerov z 12. európskych krajín** (Francúzsko, Taliansko, Rakúsko, Poľsko, Bulharsko, Švédsko, Nemecko, Holandsko, Slovensko, etc.)

Slovensko v projekte zastupuje **ZZMO TUEE CITENERGO**

člen asociácie Energy-Cities.

Hlavnou národnou podpornou štruktúrou „Dohovoru“ i projektu je **Únia miest Slovenska**

Jednou z hlavných úloh projektu NET-CoM je vytvorenie Národnej platformy signatárov a podporovateľov „Dohovoru“, ktorá spája územnú samosprávu, zástupcov štátnej správy, národných a regionálnych energetických agentúr, profesných združení, vedecko-výskumných centier a akademickej obce i zástupcov mimovládnych a občianskych združení ako aj podnikateľského sektora.

Cieľom platformy je vytvorenie a šírenie spoločnej vízie, presadzovanie a realizácia spoločných cieľov v oblasti decentralizácie energie a strategickej bezpečnosti, územnej súdržnosti, ako aj prípravy adaptačných stratégií a realizácie adaptačných opatrení ku klimatickým zmenám na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

Projekt NET-CoM vychádza z premisy strategickej úlohy miest v programe trvalo udržateľného rozvoja a ich nezastupiteľnej úlohy ako centier regiónov.

Jeho realizácia predpokladá:

- dôsledné zmapovanie a vyhodnotenie východiskového stavu
- následné stanovenie strategických cieľov
- spracovanie a schválenie akčného plánu
- medzisektorovú a interdisciplinárnu realizáciu na základe špecifických podmienok a charakteristík mesta a jeho regiónu
- priebežný monitoring a implementáciu „best practices“ získaných v rámci vytvorených národných a európskych sietí a podmienok a nástrojov, tvoriacich sa v rámci Národnej platformy

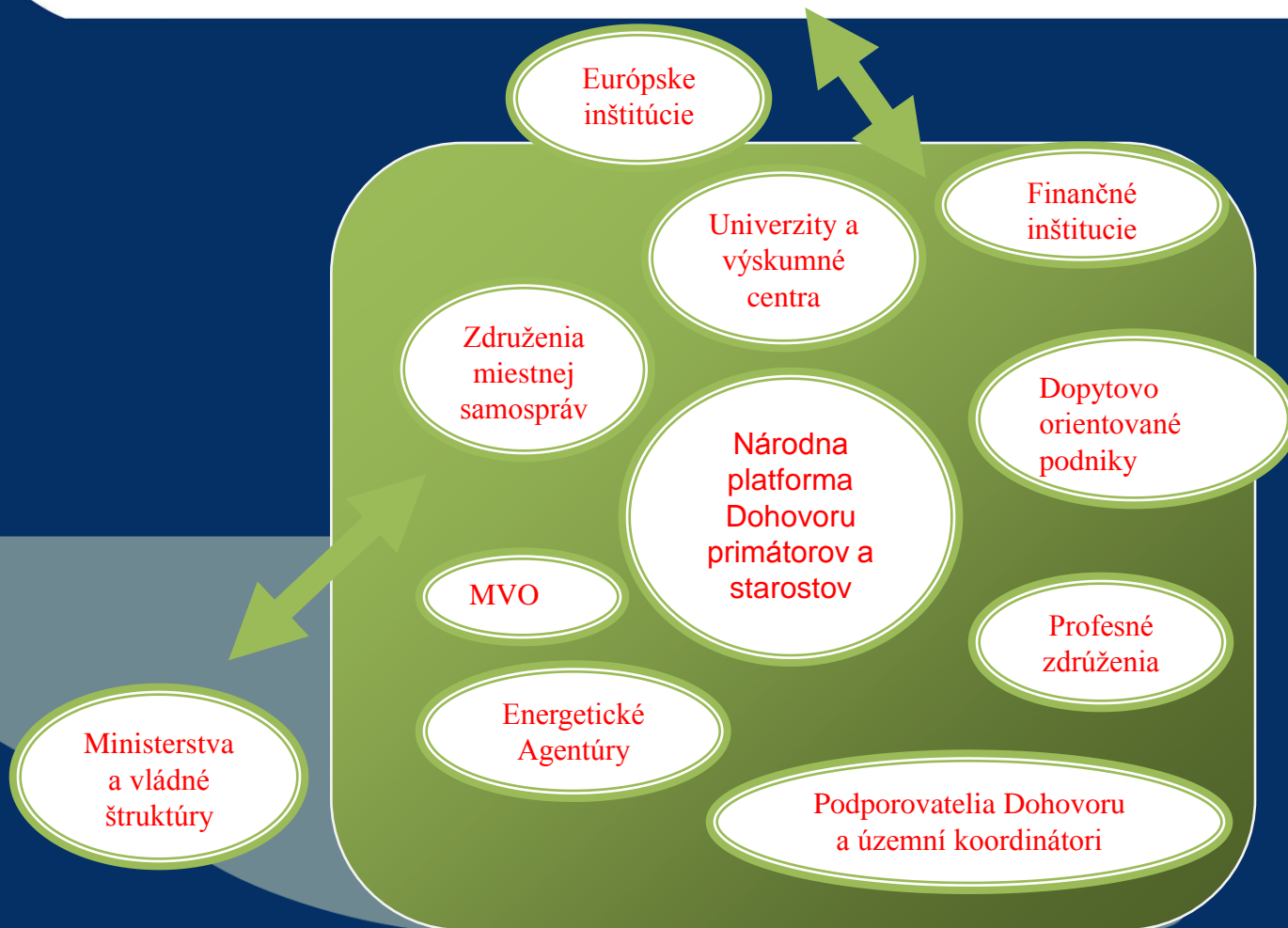
Medzisektorová a interdisciplinárna realizácia zahrňa:

- strategické a územné plánovanie
- program energetickej efektívnosti, uplatnenia OZE
- program opatrení zníženia emisií v jednotlivých sektoroch
- generel ekologizácie dopravy a mobility
- program modrej a zelenej infraštruktúry
- program ekologickej obnovy miest a krajinného rámca
- súbežnú - vzájomne zosúladenú realizáciu programu znižovania havarijných rizík a realizáciu adaptačných opatrení
- vzdelávanie a osvetu – zvyšovanie povedomia obyvateľov
- priemet do novej efektívnej a flexibilnej verejnej správy s využitím lokálneho potenciálu

**PROJEKT NET-COM –
Národná platforma
Dohovoru primátorov a starostov
Banská Bystrica 2012**

NETCOM
NETworking the Covenant Of Mayors

Národnú platformu Dohovoru primátorov a starostov zakladajú signatári. Platforma je otvorená pre účasť všetkých zainteresovaných strán, zvlášť pre mesta a obce, ktoré pristupujú k Dohovoru.

**PROJEKT NET-COM –
Národná platforma
Dohovoru primátorov a starostov
Banská Bystrica 2012**

NETCOM
NETworking the Covenant Of Mayors

Kontinuálne budovanie kapacít signatárov „Dohovoru“ na európskej, národnej a regionálnej úrovni bude kľúčovou otázkou pre nadchádzajúce roky

Kľúčovou je horizontálna a vertikálna koordinácia

NET-COM vytvára trvalú spoluprácu medzi jednotlivými európskymi sieťami, aby vzájomne hodnotili skúsenosti a zlepšovali prax miest a regiónov, ale aj nástroje a pracovné metódy zamerané na dosiahnutie cieľov

CITENERGO a Únia miest Slovenska sústreďujú svoje úsilie na podporu a posilnenie sieťovej spolupráce (Net-working) s cieľom úspešnej implementácie cieľov „Dohovoru“ na miestnej, regionálnej a celonárodnej úrovni i v rámci Národnej platformy.

Únia miest Slovenska

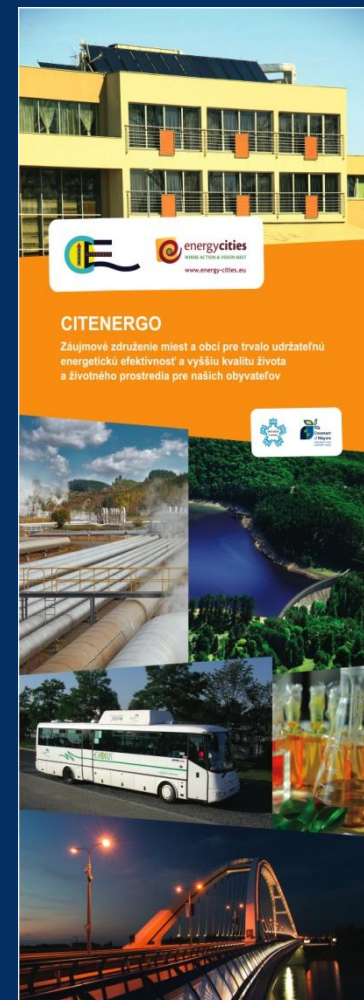
sa zaväzuje vykonávať nasledujúce úlohy:

- **Podporovať pristúpenie k „Dohovoru“**
šírenie propagačných materiálov „Dohovoru“ a prispôsobenie ich obsahu k vnímaniu na národnej a regionálnej úrovni
- **Zabezpečovať podporu a koordináciu pre členov – signatárov**
napríklad pomoc pri organizácii verejných podujatí zameraných na zvýšenie povedomia verejnosti v súvislosti s „Dohovorom“
- **Napomáhať vo výmene skúseností medzi signatármi „Dohovoru“ a pristupujúcimi kandidátmi**
- **Hrať úlohu sprostredkovateľa pre signatárov a kandidátov s Kanceláriou „Dohovoru“** a zároveň medializovať ich aktivity na medzinárodnej, celoštátnej, regionálnej i miestnej úrovni.

CITENERGO v rámci projektu NET-CoM

- **Predstavuje** základný potenciál
Národnej platformy Dohovoru primátorov a starostov
- **Sprostredkuje** vzájomnú komunikáciu,
odovzdávanie informácií a šírenie pozitívnych
skúseností medzi partnermi projektu
- **Umožňuje transfér** možnej aplikácie a realizácie
pilotných projektov, resp. uplatňovania nových
investičných mechanizmov a modelov

Štruktúra Národnej platformy

Dohovoru primátorov a starostov

- **CITENERGO** = hlavný iniciátor a koordinátor NP DPS
- **Únia miest Slovenska** – hlavná národná podporná štruktúra
- **Zástupcovia miest a obcí** – cieľová a realizačná skupina – **Signatári Dohovoru primátorov a riadni členovia CITENERGO**
- **Ďalší kľúčoví hráči** – podporovatelia cieľov Dohovoru (zástupcovia za každú z nasledujúcich deviatich kategórií)

Ďalší kľúčoví hráči – podporovatelia cieľov Dohovoru

- **Ministerstvá** (MH SR, MDVRR SR, MŽP SR,...)
- **Národné profesné odborné agentúry, inštitúcie** (SIEA, ECB, CEVO,...)
- **Regionálne podporné štruktúry – Združenia samosprávy** (KPM SR, jednotlivé VÚC, regionálne energetické klastre, RZ MO,...)
- **Miestne a regionálne energetické agentúry + agentúry regionálneho rozvoja RRA** (Waste4energy, EA Nitra, Bionergy,...)
- **Finančné inštitúcie – banky, poisťovne, nadácie, donori, fondy** (Ekopolis, Nadačný fond Živá energia s ZSE Energia,...)
- **Mimovládne organizácie – regionálni lídri** (STUŽ, REC, OZ Progresit,...)
- **Súkromný sektor – malé i veľké firmy pôsobiace v oblasti efektívnej energie a OZE** (Sun4Energy, s.r.o., En-Efekt, s.r.o., West4Energy, s.r.o.,...)
- **Odbory – profesijné asociácie** (ASENEM, SK-BIOM,...)
- **Výskumné centrá a univerzity** (SHMÚ, STÚ, TU KE, GÚ SAV + ...)

10 dôvodov pre účasť v NÁRODNEJ PLATFORME

- možnosť uplatnenia pozitívnych skúseností
- posilnenie doterajších partnerstiev a vznik nových
- zosúladenie individuálnej iniciatívy s aktivitami ďalších partnerov
- posilnenie možnosti komunikácie s ústrednou vládou
- priestor pre inovácie a nové ekonomické príležitosti
- prístup k inovačným finančným schémam a modelom
- podpora podnikania v energetike a zvýšenie zamestnanosti
- účasť na tvorbe národných a európskych politických rámcov
- možnosť zvyšovania odborných a manažérskych zručností
- synergia medzi cieľmi „Dohovoru“ a súvisiacimi národnými a európskymi stratégiami a prebiehajúcimi procesmi

Strategický cieľ a očakávaný výsledok realizácie Dohovoru:

- zlepšenie kvality životného prostredia
- zníženie ohrozenia života, zdravia a majetku vyplývajúce z dopadov zmeny klímy
- zníženie zraniteľnosti obyvateľstva spôsobené výkyvmi globálnej ekonomiky a udržateľnosť, resp. nová príležitosť pracovných príležitostí
- nová kvalita sociálneho a spoločenského prostredia
- trvalá udržateľnosť rozvoja miest a ich regiónov
- nová kvalita života obyvateľov miest a ich regiónov

Závery z národného workshopu zástupcov samospráv pre stretnutie Národnej platformy 1.6.2012 v Starej Lesnej

Motivácia samospráv pre vstup do Dohovoru primátorov

- Proaktívny prístup k problematike zmeny klímy (zo strany predstaviteľov miest)
- Získanie informácií, know-how od iných signatárskych miest
- Snaha o šetrenie prostriedkov zo samosprávných rozpočtov
- Snaha o zlepšenie kvality života pre všetkých obyvateľov
- Zviditeľnenie už realizovaných aktivít miest v oblasti EE

Odporúčania pre štátnu správu a ďalších podporovateľov:

- dobudovanie legislatívneho rámca, ktorý umožní efektívnu realizáciu cieľov Dohovoru primátorov a starostov EÚ
- odstraňovanie legislatívnych bariér v oblasti verejného obstarávania (zrýchlenie a zefektívnenie obstarávaných služieb, preferovanie kvality)
- finančná podpora v akejkoľvek forme pre samosprávy, subjekty pôsobiace na ich území a pre obyvateľov (záruky, pôžičky, daňové úľavy, EPC metóda, granty....)
- Vzdelávanie úradníkov, poslancov, manažérov a ostatných kompetentných (architekti, projektanti, energetici,...)

Osveta v najširšom slova zmysle

Závery z národného workshopu zástupcov samospráv pre Národnú platformu 17.10.2012 v Banskej Bystrici:

- dobudovanie legislatívneho rámca, ktorý umožní efektívnu realizáciu cieľov Dohovoru primátorov a starostov EÚ
- odstraňovanie legislatívnych bariér v oblasti verejného obstarávania (zrýchlenie a zefektívnenie obstarávaných služieb, preferovanie kvality)
- finančná podpora v akejkoľvek forme pre samosprávy, subjekty pôsobiace na ich území a pre obyvateľov (záruky, pôžičky, daňové úľavy, EPC metóda, granty,...)
- podpora pri príprave a realizácii akčných plánov udržateľného energetického rozvoja (SEAP)
- šírenie informácií medzi obyvateľmi miest a obcí a vzdelávanie úradníkov, poslancov, manažérov a ostatných kompetentných (architekti, projektanti, energetici,...)

**PROJEKT NET-COM –
Národná platforma
Dohovoru primátorov a starostov
Banská Bystrica 2012**

NETCOM
NETworking the Covenant Of Mayors

NET-CoM

Siet'ová spolupráca miest a obcí z 12tich európskych krajín, zameraná na podporu a implementáciu „Dohovoru primátorov a starostov“

Únia miest Slovenska – národná podporná štruktúra Dohovoru na Slovensku
ZZMO TUEE CITENERGO - koordinátor Národnej Platformy Dohovoru na Slovensku
Marián Minarovič, generálny sekretár ÚMS a vedúci manažér CITENERGO

Biela 6, 811 01 Bratislava
tel: 02 544 359 14, 0905 428 999
umosr@gtinet.sk, www.unia-miest.sk